

MGOPS.411.1.2015

**Przewodniczący Rady Miejskiej
w Kozienicach**

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Kozienice w 2014 roku i przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadania.

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz.135 z późn. zm.) w terminie do 31 marca każdego roku wójt/burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

Do zdań własnych gminy w myśl art. 176 wspomnianej na wstępie ustawy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Powyższe zadania realizowane były w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kozienice na lata 2014 – 2016, przyjętego Uchwałą Nr XXXVIII/359/2013 Rady Miejskiej w Kozienicach w dniu 27 listopada 2013 roku, którego głównym celem jest: *budowanie zintegrowanego systemu środowiskowego wsparcia rodzin z dziećmi na utrzymaniu przeżywających trudności w prawidłowym funkcjonowaniu i wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej*.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozienicach w roku 2014 zapewnił rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie poprzez objęcie ich opieką przez asystenta rodziny. Praca asystentów opierała się o realizację działań zaplanowanych w w/w programie.

W roku sprawozdawczym w Ośrodku zadania z zakresu wspierania rodziny wykonywało dwóch asystentów rodziny zatrudnionych na umowę o pracę w systemie zadaniowym. Taka forma zatrudnienia pozwoliła na dostosowanie godzin pracy asystenta do indywidualnych potrzeb rodziny objętej wsparciem. Zatrudnienie asystentów było współfinansowane ze środków budżetu państwa, pozyskanych w ramach „Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2014 – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Wsparciem objętych zostało 21 rodzin, w których było 65 osób, w tym 44 –ro dzieci. W rodzinach objętych wsparciem, zaobserwować można było przynajmniej jedną, a często kilka z niżej wymienionych dysfunkcji:

- niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców bądź opiekunów;
- choroba i niepełnosprawność występujące w rodzinie;
- uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie;
- bezrobocie w rodzinie;
- niska świadomość rodziny o roli podmiotów udzielających pomocy i wsparcia;

- przemoc w rodzinie.

Asystenci rodzin oraz pracownicy socjalni w 2014 roku podejmowali działania w zakresie:

- 1. Zwiększenia wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodziców i opiekunów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, poprzez:*
 - diagnozowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – tworzenie i realizacja indywidualnego planu pracy z rodziną;
 - wspieranie rodzin przeżywających trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
 - współpraca z instytucjami i podmiotami działającymi na terenie gminy w zakresie pomocy dziecku i rodzinie;
 - realizowanie programów profilaktycznych oraz prowadzenie konsultacji ze specjalistami;
 - wskazanie rodzinie i pomoc w nawiązaniu kontaktów z instytucjami działającymi na rzecz rodziny;
 - prowadzenie rozmów z poszczególnymi członkami rodziny i motywowanie ich do aktywności i samodzielności w rozwiązywaniu problemów życiowych.
- 2. Poprawy stanu zdrowia oraz radzenia sobie z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, poprzez:*
 - organizowanie pomocy osobom niepełnosprawnym w formie usług opiekuńczych, pracę asystentów rodziny oraz pracę socjalną pracowników socjalnych;
 - mobilizowanie oraz nadzorowanie rodziców dzieci z niepełnosprawnością do regularnej oraz ciągłej współpracy z poradniami specjalistycznymi.
- 3. Ograniczenia sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku uzależnień i współuzależnień:*
 - motywowanie do udziału w tworzonych grupach wsparcia;
 - motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
 - umożliwienie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
 - współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień;
 - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym i grupami roboczymi.
- 4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez aktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy:*

- wskazanie pozytywnych cech wynikających z aktywnego poszukiwania pracy;
 - informowanie o dostępnych ofertach pracy;
 - angażowanie dorosłych członków rodziny do wykonywania prac społecznie użytecznych.
5. *Zwiększenie świadomości rodzin o roli podmiotów i instytucji na terenie gminy udzielających pomocy i wsparcia :*
- wskazanie zadań i możliwości wsparcia podmiotów działających na rzecz rodziny;
 - organizowanie spotkań w Klubie Integracji Społecznej;
 - współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej..
6. *Poprawa bezpieczeństwa rodziny i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:*
- stała współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym;
 - zapewnienie pomocy i wsparcia specjalistów – psychologa, trenera rodziny, prawnika, asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

Realizacja zadań wynikających z przyjętego Programu pozwoliła na:

1. Wzmocnienie więzi rodzinnych w rodzinach dysfunkcyjnych.
2. Utrzymanie dzieci w rodzinach biologicznych i ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
3. Rozszerzenie współpracy z podmiotami realizującymi zadania na rzecz dziecka i rodziny.
4. Poprawę funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Finansowanie programu:

Na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny Gmina Kozienice wydatkowała środki finansowe w kwocie **67 690,51 zł**, z tego:

Rozdział 85201 – Placówki opiekuńczo-wychowawcze – 7 165,88 zł;

Rozdział 85204 – Rodziny zastępcze – 25 954 zł;

Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny – 34 570,63 zł.

Z wydatkowanej kwoty 20 279,00 zł stanowiła dotacja pozyskana z „Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2014 – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, współfinansowanego z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy

zastępczej , zobowiązana jest do ponoszenia wydatków związanych z pobytem dzieci w wysokości:

- ✓ 10 % wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- ✓ 30 % wydatków w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- ✓ 50 % wydatków w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2014 roku Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansował pobyt 14-ga dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i 5-ga dzieci umieszczonych w Placówce Socjalizacyjnej PANDA w Kozienicach. Wydatki na ten cel wyniosły 25 954 zł.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej to ogół planowanych działań, których celem jest pomoc w przywróceniu rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji oraz zapobieganie opuszczaniu przez dziecko swojego środowiska rodzinnego.

W 2014 roku rodziny, które wyraziły chęć pracy z asystentem rodziny miały możliwość korzystania z poradnictwa specjalistycznego , w tym : prawnego, psychologicznego, socjalnego w Punkcie Konsultacyjnym prowadzonym przez Ośrodek Profilaktyki Uzależnień w Kozienicach i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach. Dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo korzystały z placówki wsparcia dziennego prowadzonej i finansowej przez OPU ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi. W 2014 roku na zajęcia świetlicowe uczęszczało 40-ro dzieci. Prowadzone były również grupy wsparcia zarówno dla dzieci jak i osób będących ofiarami przemocy w środowisku rodzinnym. Grupy wsparcia prowadzili pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej. Udział w spotkaniach brało 15-ro dzieci i 9 kobiet.

Asystenci rodziny uczestniczyli w spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej. W 2014 roku odbyło się 4 spotkania, których celem była pomoc w planowaniu i realizacji działań asystentów, skoordynowanie działań pracowników socjalnych , asystentów i koordynatorów pieczy zastępczej i ciągłe doskonalenie ich współpracy. W spotkaniach uczestniczyli również specjaliści z innych instytucji. Asystenci rodzin uczestniczyli także w pracach grup roboczych i posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego. Na bieżąco monitorowali sytuację dzieci w rodzinach objętych wsparciem i po zakończeniu pracy z rodziną. Częste wizyty w środowisku , kontakt z pedagogiem w szkole, kuratorem

społecznym, przedstawicielem policji pozwalało na podjęcie odpowiednich działań zaradczych. Systematyczna praca asystenta rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym i innymi specjalistami realizującymi zadania na rzecz rodziny pozwoliła na powrót 1 dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej do rodziny biologicznej.

W 2015 roku będą kontynuowane działania wspierające rodziny w poprawie ich funkcjonowania w środowisku i prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Podjęte zostaną działania w kierunku utworzenia placówki wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Środki na funkcjonowanie placówki zostały ujęte w budżecie na 2015 rok. Na bieżąco realizowane będą działania ujęte w „Gminnym programie wspierania rodziny na lata 2014-2016” . Kontynuowana będzie dalsza współpraca i współdziałanie specjalistów z różnych dziedzin w zakresie rozwiązywania złożonych problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.

KIEROWNIK
Mięjsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Kozienicach
mgr Halina Grudziń